

HƯỚNG DẪN VÀ ĐÁP ÁN CHẤM
ĐỀ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT NĂM HỌC 2014-2015
Môn: Ngữ văn
Khóa ngày 26-6-2014

A. HƯỚNG DẪN CHUNG

Giám khảo lưu ý:

- Cần linh hoạt khi chấm, không nên buộc học sinh phải diễn đạt tương tự đáp án mới cho điểm (nhất là những nội dung để trong dấu ngoặc vuông).
- Căn cứ vào nội dung triển khai và mức độ đáp ứng các yêu cầu về kĩ năng để cho từng ý điểm tối đa hoặc thấp hơn.
- Điểm lẻ toàn bài tính đến 0,25.

B. HƯỚNG DẪN CỤ THỂ

Câu 1 (2,0 điểm)

a.

- Đáp án:

Mã đề	Cặp từ có quan hệ trái nghĩa
111	<i>sống - chết; yêu - ghét</i>
222	<i>chẵn - lẻ; cao - thấp</i>
333	<i>đêm - ngày; già - trẻ</i>
444	<i>nông - sâu; giàu - nghèo</i>

- Cho điểm:

- + Một cặp từ chọn đúng: cho 0,5 điểm,
- + Một cặp từ chọn sai: trừ 0,5 điểm (chỉ trừ khi học sinh có điểm).

b.

- Đáp án:

Xác định từ ngữ địa phương	Từ ngữ toàn dân tương đương
<i>lố</i>	<i>trố</i>
<i>răng</i>	<i>sao</i>

- Cho điểm:

- + Xác định từ ngữ địa phương: đúng một từ, cho 0,25 điểm.
- + Tìm từ ngữ toàn dân tương đương: đúng một từ, cho 0,25 điểm.
(Xác định sai hoặc tìm sai không trừ điểm)

Câu 2 (3,0 điểm)

Yêu cầu	Điểm
<p>A. Yêu cầu về kĩ năng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biết cách làm bài nghị luận xã hội; bố cục và cách trình bày hợp lí. - Hệ thống ý (luận điểm) rõ ràng và được triển khai tốt; dẫn chứng và lí lẽ phù hợp. - Diễn đạt suôn sẻ; mắc ít lỗi chính tả, dùng từ và ngữ pháp. 	
<p>B. Yêu cầu về nội dung</p> <p>Trên cơ sở nắm bắt được tinh thần của lời nhận xét (khẳng định truyền thống yêu nước và sức mạnh của dân tộc), học sinh cần tập trung vào các nội dung cơ bản sau đây (học sinh có thể sắp xếp, trình bày theo nhiều cách):</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Luôn biết giữ gìn và phát huy truyền thống yêu nước quý báu của dân tộc. Vì đây là yếu tố tạo nên sức mạnh để bảo vệ độc lập, chủ quyền của tổ quốc. 	1,0
<ul style="list-style-type: none"> - Học tập, rèn luyện, tu dưỡng đạo đức để trở thành một người công dân tốt trong thời đại mới; từ đó góp phần xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh, đủ khả năng đương đầu với quân xâm lược. 	1,0
<ul style="list-style-type: none"> - Học sinh liên hệ việc Trung Quốc hạ đặt giàn khoan xâm phạm chủ quyền của tổ quốc để trình bày suy nghĩ. [Trong thời gian gần đây, Trung Quốc ngang ngược đặt giàn khoan trái phép tại vùng biển Việt Nam, xâm phạm đến chủ quyền thiêng liêng của tổ quốc. Hơn lúc nào hết, thế hệ trẻ phải bình tĩnh, tự tin vào sức mạnh của dân tộc, vào chính nghĩa để kiên quyết đấu tranh đến cùng bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ mà thế hệ cha ông đã gìn giữ từ bao đời nay...] 	1,0

Câu 3 (5,0 điểm)

Nội dung yêu cầu	Điểm
<p>A. Yêu cầu về kĩ năng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biết cách làm bài nghị luận văn học; bố cục và cách trình bày hợp lí. 	

<p>- Không phân tích khổ thơ một cách đơn thuần mà phải biết tập trung vào yêu cầu của đề; hệ thống ý (luận điểm) rõ ràng và được triển khai tốt.</p> <p>- Diễn đạt suôn sẻ; mắc ít lỗi chính tả, dùng từ và ngữ pháp.</p>	
<p>B. Yêu cầu về nội dung (Học sinh có thể sắp xếp, trình bày theo nhiều cách)</p>	
<p>1. Có những hiểu biết cơ bản về tác giả, tác phẩm</p> <p>Huy Cận (1919-2005) nổi tiếng trong phong trào thơ mới; tham gia cách mạng từ trước năm 1945; là nhà thơ tiêu biểu của nền thơ hiện đại Việt Nam; được Nhà nước trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về văn học nghệ thuật.</p>	0,5
<p><i>Đoàn thuyền đánh cá</i> được sáng tác năm 1958, khi tác giả có chuyến đi thực tế dài ngày ở vùng mỏ Quảng Ninh. Bài thơ bộc lộ niềm vui, niềm tự hào của tác giả trước đất nước và cuộc sống.</p>	0,5
<p>2. Phân tích khổ thơ để làm rõ nhận xét:</p>	
<p>- Phân tích những từ ngữ, hình ảnh sau để chỉ ra tính độc đáo và sức gợi trong việc miêu tả cảnh ra khơi:</p>	
<p>+ Hình ảnh <i>mặt trời xuống biển</i>.</p> <p>[Thông thường người ta chỉ nói mặt trời mọc trên biển chứ không nói mặt trời lặn xuống biển. Vì thế hình ảnh <i>mặt trời xuống biển</i> có vẻ như vô lí. Tuy nhiên, đây là hình ảnh được miêu tả ở góc nhìn rất đặc biệt: từ trên con thuyền giữa biển khơi. Giữa khơi xa, nhìn hoàng hôn qua một khoảng biển bao la như thế con người rất dễ có cảm giác là mặt trời xuống biển. Do vậy đây là cách miêu tả mới lạ, độc đáo nhưng hợp lí và chân thực, vì nó phản ánh đúng cái cảm giác của những người đi biển...]</p>	1,0
<p>+ Cách dùng biện pháp so sánh (<i>như hòn lửa</i>), nhân hóa (<i>sóng cài then, đêm sập cửa</i>)...</p> <p>[Thiên nhiên ở đây có vẻ huyền bí (trời biển bao la, đêm tối) nhưng qua cách miêu tả của nhà thơ, tất cả lại gợi nên sự gần gũi, thân thương. Với những người đi biển, thiên nhiên như một ngôi nhà lớn mà màn đêm là cánh cửa, con sóng là then cài. Cái cảm giác đó chỉ có được khi con người thực sự yêu thiên nhiên, thực sự đủ sức mạnh để làm chủ biển trời...]</p>	1,0
<p>+ Cách dùng từ "lại" trong câu: <i>Đoàn thuyền đánh cá lại ra khơi</i>.</p> <p>[Nhà thơ không nói "đã ra khơi" hoặc "đang ra khơi" mà nói "lại ra khơi". Chỉ một từ nhưng đã gợi ra cả một quá trình, một sự tiếp diễn của nhịp điệu lao động... (Học sinh có thể phân tích thêm cách dùng từ "đoàn" trong việc thể hiện không khí lao động tập thể)]</p>	1,0

<p>- Phân tích câu cuối để thấy tính độc đáo và sức gợi trong việc miêu tả tâm trạng người lao động.</p> <p>["Câu hát căng buồm" là hình ảnh lạ và có sức gợi lớn. Câu hát là niềm vui, sự phấn chấn trong tâm trạng của người lao động. Qua cách miêu tả của nhà thơ, niềm vui ấy, sự phấn chấn ấy như mang một sức mạnh vật chất để cùng với gió đưa thuyền ra khơi...]</p>	<p>1,0</p>
---	-------------------

hoc360.net